Lidelseshistorien

til brug ved den daglige andagt i hjemmet og paa skolen i fastetiden

---

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk av **Andreas Mortensen** (1849-1904) och **Immanuel Flood** (1852-1926) har digitaliserats i maj 2009 av Nasjonalbiblioteket, Oslo och anpassats för Projekt Runeberg i november 2013 av Ralph E.

MORTENSEN OG FLOOD

LIDELSESHISTORIENLidelseshistorien

TIL BRUG VED DEN DAGLIGE ANDAGT I HJEMMET OG PAA SKOLEN I FASTETIDEN

ved

A. Mortensen og Imm. Flood

prest overlærer

KRISTIANIA

J. W. CAPPELENS FORLAG

1899Centraltrykkeriet — ChristianiaFastelavns-søndag.

Evang. Matt. 3. 13—17: Jesu daab (ældre tekst).

Luk. 18. 31—43: nye tekst første række. Joh. 1. 29—34: — anden „

Enhver som tror og bliver døbt, Han skal vist salig blive, Ti han ved Jesu blod er kjøbt, Som vil sig ham indlive, Og blandt Guds børns det hellig' tal Til himmeriges æres val Med korsets blod indskrive.

Yi sukke alle hjertelig,

Og udi troen sige

Med hjertens bøn, enhver for sig:

O Jesu, lad os stige

Ved daabens kraft i dyder frem,

Og før os saa ved troen hjem

Til ærens evig' rige!

(Landstads salmebog nr. 34.)— 4 —

Tirsdag efter fastelavns søndag.

Paa veien ud til Getsemane advarer Jesus sine disciple og særlig Peter mod at forarges paa ham.

(Se Matt. 26. 30—35.)

O, Herre Jesus, hjælp mig, at jeg aldrig forarges paa dig og fornegter dig! Amen.

Da Jesus og disciplene havde sunget lovsangen, gik han, som han pleiede at gjøre, ud til Oljebjerget, over

bækken Kedron. Og disciplene fulgte ham.

Paa veien sagde Jesus til dem: I nat skal 1 alle forarges paa mig, ti der er skrevet: Jeg skal slaa hyrden, og hjordens faar skal spredes. Men naar jeg er opstanden, vil jeg gaa i forveien for eder til Galilæa.

Peter sagde til Jesus: Om ogsaa alle de andre forarges paa dig, vil j e g aldrig forarges. Jesus svarte: Sandelig siger jeg dig, i denne nat, førend hanen galer to gange, skal du fornegte mig tre gange.

Men Peter svarte paany: Om jeg saa skulde dø med dig, vil jeg ikke fornegte dig. Og det samme sagde alle de andre disciplene.

O, lad mig altid findes

I lysets rette dragt,

Og lad mig altid mindes

Min daabs den dyre pagt,

At jeg i død og live

Dig huld og tro maa blive,

Trods helveds list og magt. (280. 4.)

Fader vor. Velsignelsen.— 5 —

Tirsdag efter fastelavns søndag.

Jesus og disciplene i Getsemane have.

(Se Matt. 26. 36—38.)

Du vaagede i haven, i sjælekval for mig, Herre Jesus; o, at jeg maatte vaage og bede, saa jeg aldrig bedrøver dig og drages ind i verdens fristelser! Amen.

Da kom Jesus med disciplene til en gaard, som hedte Getsemane. Der var en have. I denne gik Jesus og hans disciple ind. Men ogsaa Judas, forræderen, kjendte stedet, ti Jesus kom ofte sammen med disciplene der.

Og Jesus sagde til dem: Sæt eder her, mens jeg gaar der bort og beder.

Og han tog Peter, Jakob og Johannes med sig og gik længere ind i haven, og han begyndte at ængstes og skjælve og sagde til dem:

Min sjæl er bedrøvet til døden; bliv her og vaag med mig; bed, at 1 ikke skal komme i fristelse.

Se, hvor skjælve Jesu lemmer, Se, hvor ryster Gud og mand! Tænk, hvor syndens byrde klemmer, Døden stormer livsens land, Trænger sig i Jesu blod, Kniber ved hans hjerterod Og ham gjennem sjælen stinger, Hør hans suk, hvor saart det klinger!

(317. 4.)

Fader vor. Velsignelsen.Onsdag efter fastelavns søndag.

Jesu sjæleangst i Getsemane.

(Se Matt. 26. 39—44.)

Min sjæl lov Herren! Ja, jeg vil takke dig, kjære Jesus, fordi du svedte den blodige sved i haven og drak den bitre kalk for mig. Giv mig naade til aldrig at glemme det! Amen.

Og Jesus sled sig fra disciplene saa langt som et stenkast, faldt paa knæ paa jorden paa ansigtet og bad om, at denne time maatte gaa ham forbi, om det var mulig, og han sagde: Abba! Fader! Alting er dig mulig: Tag denne kalk fra mig! Dog, ikke som jeg vil, men som du vil.

Da Jesus kom tilbage til disciplene og fandt dem sovende, sagde han til Peter: Simon! sover du? Kunde du ikke vaage én time med mig? Vaag og bed, at I ikke skal falde i fristelse. Aanden er villig, men kjødet er skrøbelig.

Anden gang gik han bort, bad og sagde: Min Fader! Er det ikke mulig, at denne kalk kan gaa fra mig, uden jeg skal drikke den, da ske din vilje.

Og han kom tilbage til disciplene og fandt dem atter sovende; ti deres øine var tunge af sorg, og de vidste ikke, hvad de skulde svare ham.

Og han lod dem være, og gik bort og bad den samme bøn tredje gang: Fader! Vil du tage denne kalk fra mig? Dog ske ikke min vilje men din.— 7 —

Og der kom sjæleangst over ham og han bad heftigere, saa hans sved blev som blodsdraaber og faldt paa jorden.

Da viste en engel af himmelen sig for ham og trøstede ham.

Se, hvor han med døden strider, Ængstet i sin hjerterod! Se, hvor edderormen bider, Og ophidser alt hans blod! Se, o se! hvor ængstes han, Se, hvor giftig var den tand, Som med dødsens kolde smerte Brød Guds søns det rene hjerte!

(317. 6.)

Fader vor. Velsignelsen.

Torsdag efter fastelavns søndag.

Judas kommer.

(Se Matt. 26. 45-48.)

Herre vor Gud og Fader i Kristus Jesus, dit øie vaager over os, og du vil aldrig slippe dine, takket og priset være du derfor! Amen.

Da Jesus stod op fra bønnen, og han kom til disciplene, fandt han dem sovende af bedrøvelse. Og han sagde til dem:

Sover I fremdeles og hviler eder? Hvorfor sover I? Det er forbi! Se, timen er nær, da menneskesønnen skal gives i synderes hænder. Staa op, lad os gaa! Se, han er nær, som forraa-der mig. Bed, at I ikke skal komme i fristelse. — 8 —

Endnu mens Jesus talte, kom Judas, en af de tolv, og han havde taget med sig vagten, ypperste-presternes og de skriftlærdes, farisæernes og de ældstes tjenere. Judas gik foran og vagten fulgte med fakler og lamper, med sverd og stænger. Og forræderen havde givet dem et tegn og sagt: Den som jeg kysser, ham er det; grib ham og før ham sikkert bort.

O, min Jesus, o jeg klager Og det jamrer hjertelig, At mig sikkerhed indtager Og saa tit forblinder mig, At om jeg end en gang faar Tanker om dit blod og saar, Saa gjør Satan, naar det gjælder, At mig søvnen overvælder. (318. 5.)

Fader vor. Velsignelsen.

Fredag efter fastelavns søndag. Judas forraader Jesus med et kys.

(Se Joh. 18. 3-9, Matt. 26. 49-50.)

Herre Jesus, gjv mig taalmodighed og sagtmodighed, saa jeg alt mere ligner dig, du Guds lam! Amen.

Da Jesus nu vidste alt det, som skulde komme over ham, gik han ud, imøde med dem og sagde: Hvem leder I efter? De svarte: Jesus af Nasaret. Jesus siger til dem: Det er mig.

Ogsaa Judas stod der med dem. Da Jesus sagde til dem: Det er mig! veg de tilbage og faldt til jorden.— 9 —

Anden gang spurgte han dem: Hvem leder I efter? De sagde: Jesus af Nasaret. Jesus svarte: Jeg sagde eder jo, at

det er mig; dersom I da leder efter mig, da lad disse gaa! — paa det, at de ord skulde fuldkommes, som han havde sagt: Jeg mistede end ikke en af dem, som du har givet mig.

Og Judas nærmede sig til Jesus for at kysse ham; han traadte raskt frem og sagde: Vær hilset, rabbi! og kyssede ham.

Men Jesus sagde til ham: Ven! hvad er du kommen for? Judas! forraader du menneskesønnen med et kys?

Da traadte vagten frem, lagde haanden paa Jesus og greb ham.

Den forræder, Judas, tager Mørkheds vaaben villig paa, Og i aag med Satan drager, Som udi hans hjerte laa. Dog, ei blus, ei spyd, ei stang Fanger Jesus denne gang, Men et kys og kjærlig mine Ham forraader til sin pine.

(319. 2.)

Fader vor. Velsignelsen.

Lørdag efter fastelavns søndag.

Peter vil forsvare Jesus.

(Se Matt. 26. 51—54.)

Herre Jesus, aabne mine øine, saa jeg ser, at du blev en fange for mig, for at jeg skulde blive evig fri! Amen.— 10 —

Da disciplene saa, hvad der vilde ske, sagde de til Jesus: Herre! skal vi slaa til med sverd? Da havde Simon Peter et sverd; han drog det og hug efter en af yppersteprestens tjenere, som hedte Malkus, og hug hans høire øre af.

Men Jesus sagde: Lad dem kun gaa saa vidt! Til Peter sagde han: Stik dit svred i balgen! Ti alle de, som griber til sverd, skal omkomme ved sverd. Eller mener du ikke, at jeg kunde bede min Fader, og han skulde sende mig mere end tolv legioner engle? Skal jeg da ikke drikke den kalk, som min Fader gav mig? Hvorledes skulde da skriften gaa i opfyldelse. Det maa gaa saa.

Og Jesus rørte ved tjenerens øre og lægte det.

Var det kun om sverd at gjøre, Og det kun om magten gjaldt, Ei alene Malki' øre Blodig hen paa jorden faldt, Men Guds engle tusindfold Skulde hevne denne vold; Men han vil sig taalig skikke Og Guds vredes kalk uddrikke.

(319. 4.)

Fader vor. Velsignelsen.— 11 —

Iste søndag i faste.

Evang.: Matt. 4. 1—11: Jesu fristelse (ældre tekst).

„ 16. 21—23. Ny tekst første række Luk. 10. 17—20. — anden —

Op, vaag og bed, Min sjæl! du ved Dig ellers ikke sikker, At du kunde drages ned I den ondes strikker.

Brug ordets magt, Giv nøie agt

Paa hjertet, hvor det vanker, Lær at holde hellig vagt Over dine tanker.

(268. 1. 2.)— 12 —

Mandag efter Iste søndag i faste.

Disciplene flygter.

(Markus 14. 48—52.)

I daaben gav jeg dig mit løfte at ville følge dig, kjære Jesus, hvor end veien monne gaa; men ofte har jeg flygtet

fra dig. Tilgiv mig og hjæjp mig, at jeg aldrig maa svige dig! Amen.

Og Jesus vendte sig til skaren, som var kommen til ham og sagde: I er gaaet afsted som mod en røver, med sverd og med stænger, for at gribe mig. Daglig har jeg siddet hos eder og lært i templet, og I rakte ikke eders hænder efter mig; men dette er eders time, og mørket har magten ; det er altsammen skeet, for at skriften skal gaa i opfyldelse.

Da forlod alle disciplene ham og flygtede.

Og en ung karl fulgte ham; han havde kastet et fint linklæde over det blotte legeme. Vagten tog fat i ham, men han slåp det fine linklæde og flygtede nøgen fra dem.

Se, disciplene de lade Dig i sorgen ene staa, Fly og lade dem, dig hade, Gjøre, hvad de kan formaa; Den, der kun linklæde har, Slåp det fra sig ræd og snar, Og løb nøgen bort med glæde, Fra din pine langt at træde.

(319. 5.)

Fader vor. Velsignelsen.— 13 —

Tirsdag efter Iste søndag i faste.

Jesus føres frem for ypperstepresten.

(Joh.s 18. 12—14.)

Herre Jesus, du blev bunden, forat jeg skulde blive frigjort i dig fra syndens og helvedes baand og evig fri i din himmel. Tak, evig tak derfor! Amen.

Men vagten og den øverste høvedsmand og jødernes tjenere tog Jesum og bandt ham, og de førte ham til Annas, ti han var Kaifas's svigerfar, dette aars yppersteprest.

Men det var Kai fas, som havde givet jøderne det raad, at det var gavnlig, at et menneske skulde dø for folket.

Fra Annas førte de Jesus til ypperstepresten Kaifas, hvor alle yppersteresterne og de ældste og skriftkloge var kommen sammen.

Se, hvordan de hannem slæber, Om han end frivillig gaar, Grumme hænder,slemme læber Driver, drager, skjænder, slaar, Farer ad som vilde dyr, Frygter dog for stor opstyr; Som et lam i ulvetænder, Maa han følge, hvor de render.

(320. 2.)

Fader vor. Velsignelsen.

2— 14 —

Mandag efter 3dje søndag i faste.

Peter fornegterjesus.

(Joh. 18. 15-18.)

Frels mig, Herre Jesus, naar fristelsen kommer, og hjælp mig til aldrig at fornegte dig. Amen.

Simon Peter og en anden discipel (Johannes) havde fulgt efter Jesus, et langt stykke unda, til yppersteprestens palads. Den anden discipel var kjendt med ypperstepresten, og han gik ind i paladset, men Peter blev staaende igjen udenfor. Da gik den anden discipel ud og talte med dørvogtersken og førte Peter ind.

Tjenerne havde gjort op en ild midt i paladset for at varme sig, ti det var koldt. Peter satte sig hos dem for at se, hvordan dette vilde ende.

Men yppersteprestens pige, dørvogtersken, saa Peter sidde der ved ilden og varme sig, og hun stirrede paa ham og sagde: Ogsaa du var med Jesus af Galilæa; er du ikke en af dette menneskes disciple?

Men Peter negtede, saa de alle hørte det, og sagde: Kvinde! Jeg er ikke; jeg kjender ham ikke; jeg skjønner ikke, hvad du mener.

Store helgen ogsaa haver Adams kjød og klæder paa, Deres høie himmelgaver De i lerkar bære maa.Kom og se, hvor Peter faldt! Der det om hans troskab gjaldt, Jesus da hans løfter savner, De fløi bort som røg og avner!

(321. 2.)

Fader vor. Velsignelsen.

Torsdag efter Iste søndag i faste.

Jesus forhøres af ypperstepresten.

(Joh. 18. 19-24.)

O, Herre Jesus, den ugudelige tjener slog dig paa munden, du, som er sandheden og kjærligheden. For min skyld fik du dette mundslag! O giv, at jeg aldrig maa være blandt dem, som slaar dig, men at din sandhed og kjærlighed maa eie mig! Amen.

Ypperstepresten spurgte Jesus om hans disciple og hans lære.

Jesus svarte: Jeg har talt frit for verden; jeg har lært i synagogen og i templet, hvor alle jøderne kommer sammen; jeg har ikke talt i hemmelighed. Hvorfor spørger du mig? Spørg dem, som har hørt, hvad jeg talte, ti de ved, hvad jeg har sagt.

Men da Jesus sagde det, gav en af tjenerne, som stod der, Jesus et slag paa munden og sagde: Skal du svare ypperstepresten saaledes?

Jesus svarte: Har jeg talt ilde, da bevis, at det er ondt; men har jeg talt vel, hvorfor slaar du mig da?Solen alt er under lide, Men retfærdighedens sol, Jesus, staar hos deres side Og for deres spottestol; Lyset kommer til dem ind, Dog er hver i sjælen blind; Klerke spørge om hans lære, Den de trode løgn at være.

Vil han for sin lærdom tale Med en sær sagtmodighed, Løgn tør straks mod sandhed prale, Knytte næven, blive vred, Og en kindhest give ham, Uden blusel, uden skam, Gud maa tage munde-daske Af en skalk, der er kun aske.

(320. 4. 5.) Fader vor. Velsignelsen.

Fredag efter Iste søndag i faste.

Peter fornegterjesus anden gang.

(Matt. 26. 71—72.)

Herre, led os ikke ind i fristelse! Amen.

Men Simon Peter sad ude i forgaarden og varmede sig. Og kort efter den første negtelse, da Peter gik ud i forgaarden, gol hanen.

Og en anden pige saa paa Peter og sagde til de andre, som stod der: Denne var ogsaa med Jesus, han fra Nasaret. Og de sagde til Peter: Er du ikke en af hans disciple? En anden sagde: Du er en af dem!17 —

Og Peter negtede anden gang, og han svor dertil og sagde: Menneske! jeg er ikke, og jeg kjender ikke det menneske.

Peter, er du da en klippe, Som Guds kirke bygges paa? Hvor kan du da saadan glippe, Og i storm ei bedre staa? Nu, vor Jesus klippen er, Og hans ord, som al ting bær, Han staar fast og aldrig rygges, Paa hans ord Guds kirke bygges.

(321. 5.)

Fader vor. Velsignelsen.

Lørdag efter Iste søndag i faste.

Peter fornegterjesus tredje gang.

(Matt. 26. 73—75.)

Se ogsaa paa mig med dit frelserblik, Herre Jesus, at jeg kan græde over mine synder og angre dem og stedse blive fast hos dig! Amen.

Lidt derefter gik en, som stod der, frem og sagde til Peter: Sandelig du er ogsaa en af dem; du er ogsaa en galilæer, og dit maal røber dig.

En af yppersteprestens tjenere, en slegtning af den, som Peter havde hugget øret af, siger: Saa jeg dig ikke i haven med ham?

Da begyndte Peter at forbande sig og sverge: Jeg kjender ikke det menneske, som I taler om.Og straks, mens han endnu talte, gol hanen for anden gang. Og Herren vendte sig og saa paa Peter.

Og Peter kom Herrens ord ihu, da han sagde: Før hanen galer to gange, skal du fornegte mig tre gange.

Og Peter gik udenfor og græd bitterlig.

Jesus, giv mig graad og sukke,

Giv mig sorg for mine feil!

Lad din aand mit hjert' oplukke,

Sæt deri din naades speil!

Giv mig trøst i sidste nød

Ved din naade, blod og død,

Lad min sidste graad og klage

Mig til himlens glæde drage! (322.)

Fader vor.

Velsignelsen.

2den søndag i faste.

Evang.: Matt. 15. 21—28: Den kananæiske kvinde

(ældre tekst). Luk. 7.36—50: Ny tekst, første række. Mark. 9. 17—29: — anden „

Naadigste Jesus, nu vil jeg mig binde Ved din den dyre forjættelses pagt: Beder og leder, saa faa I og finde! Saa har de sanddrue læber jo sagt. Jeg vil med kvinden af Kana'ans egne Raabe dig efter, og bliver ei stil, Før du paa bønnen til slutning maa tegne: Amen, ja amen, dig ske som du vil!

(310. 7.)

Mandag efter 2den søndag i faste.

Falske vidner føres frem mod jesus.

(Matt. 26. 59—62.)

Lad mig lære af dig, Herre Jesus, baade at tale og at tie, og hjælp mig til altid at ofre dig mit liv og min ære! Amen.

Men ypperstepresterne og de ældste og det hele raad førte frem falske vidner mod Jesus, forat de kunde faa aflive ham. Men de fandt ingen ting,

og det enda der gik mange falske vidner frem, men deres vidnesbyrd kom ikke overens.

Til sidst traadte to falske vidner frem, og de sagde: Vi har hørt ham sige: Jeg kan nedbryde dette Guds tempel, som er gjort med hænder, og i tre dage bygge et andet, som ikke er gjort med hænder.

Og end ikke saaledes kom deres vidnesbyrd overens.

Da reiste ypperstepresten sig midt iblandt dem og sagde til Jesus: Svarer du slet intet? Hvad vidner disse mod dig?

Men Jesus taug og svarte intet.

Retten haver ingen gjænge,

Al bevisnings lys er slukt,

Medynk er i søvn og senge,

Laas for kjærlighed er lukt;

Had ham giver dødens løn,

For han kalder sig Guds søn,

Det han er, maa han ei være,

Alle mand tør Gud vanære. (320. 6.)

Fader vor. Velsignelsen.

Tirsdag efter 2den søndag i faste.

Jesus aflægger høitidelig ed paa, at han er Kristus, Guds søn.

(Matt. 26. 63—68.)

Jeg vil love dig, Herre Jesus Kristus, saalænge jeg lever, du, som bar forhaanelse og spot for mine synders skyld, du, som skal komme igjen i herlighed. O, lad mig faa skue dit hellige aasyn! Amen.— 21 —

Ypperstepresten sagde til Jesus: Jeg tager dig i ed ved den levende Gud: Sig os: Er du Kristus, Guds søn?

Jesus svarte: Du har sagt det; jeg er det. Dog siger jeg eder: fra nu af skal I se menneskesønnen sidde ved kraftens høire haand, og han skal komme igjen i himmelens skyer.

Da sønderrev ypperstepresten sine klær og sagde: Han har spottet Gud; hvad mere vidnesbyrd trænger vi ? I har selv hørt hans gudsbespottelse. Hvad tykkes I ?

De fordømte ham alle og sagde: Han er skyldig til at dø!

Men de mænd, som holdt Jesus, spottede ham; de spyttede ham i ansigtet og slog ham med næverne; andre slog ham paa munden. Og de kastede et klæde over ham, saa de skjulte hans ansigt, slog ham i ansigtet og sagde: Spaa os, Kristus! hvem det var som slog dig. Ogsaa meget andet sagde de spottende til ham.

Skal jeg og for sandhed lide, Skal jeg haanlig spyttes paa, Vil man mig paa tunger slide, Skal jeg mundedaske faa, Lad mig da i troen se, Al den haanhed, spot og spe, Som du vilde for mig bære Til min fryd og evig ære.

(320. 8.)

Fader vor. Velsignelsen.Onsdag efter 2den søndag i faste.

Jesus dømmes til døden af det høie raad og overgives til den romerske øvrighed. (Luk. 22. 66—71.)

Giv mig at erkjende, at det er mine synder, som binder dig og dømmer dig til døden, Herre Jesus Kristus, og maatte det lære mig at elske dig, som har elsket mig saa høit! Amen.

Da det blev dag, samledes ypperstepresterne, de skriftkloge og folkets ældste og holdt raad over Jesus, for at kunne faa aflive ham.

Og de førte Jesus frem i raadet og sagde: Er du Kristus? Sig os det!

Jesus sagde til dem: Om jeg siger eder det, tror I det ikke; men om jeg spørger, vil I ikke svare mig eller lade mig løs. Fra nu af skal menneskesønnen sidde hos kraftens høire haand.

Da sagde de: Er du Guds søn?

Jesus svarte: I siger det; ti jeg er det.

Da sagde de: Hvad mere vidnesbyrd trænger vi? Vi har selv hørt det af hans mund.

Saa stod de alle op, og de bandt Jesus og førte ham bunden til domhuset og overgav ham til lands-høvdingen, Pontius Pilatus.

Og det var tidlig paa morgenen.

Vil man og med døden true, Lægge mig al skjændsel paa, Gid min sjæl maa da beskue, Hvor taalmodig man dig saa,— 23 —

Der du vidste dødens dom, Kunde ei gaa's udenom; Saa skal al din men og møde Dødsens tanker mig forsøde.

(320. 9.)

Fader vor. Velsignelsen.

Torsdag efter 2den søndag i faste.

Judas.

(Matt. 27. 3—10.)

Vi takker dig, Herre Jesus, fordi der ingen fortabelse og fordømmelse er for dem, som tror paa dig og lever livet idig! Amen.

Da Judas, som forraadte Jesus, saa at Jesus var dømt, angrede han, hvad han havde gjort. Han bar de treti sølvpenge til ypperstepresterne og de ældste og sagde: Jeg har syndet, da jeg forraadte uskyldig blod.

Men de svarte: Hvad kommer det os ved? Se du dertil!

Og Judas kastede sølvpengene i templet, gik bort og hængte sig.

Men ypperstepresterne tog sølvpengene og sagde: Det er ikke tilladt at kaste dem i tempelkisten; ti det er blodpenge. Saa holdt de et raad og kjøbte for pengene en pottemagers ager til at jorde fremmede i. Derfor kaldes den ager „blodager" indtil denne dag.

Da blev det fuldkommet, som er talt ved profeten Jeremias, naar han siger: Og de tog de treti— 24 —

sølvpenge, den vurderedes værdi, som de kjøbte af Israels børn, og gav dem for en pottemagers ager, som Herren befalede mig.

Judas han et speil skal være

For hver syndig øiesten,

Hvori synderen skal læte

Rædsel for hans reb og gren.

Synd og Satan i ham gik,

Og sit herredømme fik,

At sin Frelsere han solte,

Mens han gik i Satans bolte. (323. 2.)

Fader vor. Velsignelsen.

Fredag efter 2den søndag i faste.

Jesus føres til Pilatus og anklages som en oprører. (joh. 18. 28—32.)

Ak, hvor fornedret du blev, Herre Jesus, hvor skrækkelig mishandlet, du, som er Faderens afglans og hans væsens udtrykte billede — alt, alt for mig, arme synder. O, hjælp mit hjerte til at udbryde: Min sjæl lov Herren! Amen.

Jøderne førte da Jesus fra Kaifas til domhuset. Men de gik ikke ind i domhuset, for at de ikke skulde besmittes, men kunne æde paaske.

Pilatus gik derfor ud til dem og sagde: Hvad er det for klage I har mod dette menneske?

De svarte: Var denne ikke en misdæder, da havde vi ikke overgivet ham til eder.— 25 —

Da sagde Pilatus til dem: Tag I ham og døm ham efter eders lov.

Men jøderne svarte: Vi tør ikke aflive nogen — for at Jesu ord skulde fuldkommes, da han gav tilkjende, hvilken død han skulde dø.

Da begyndte ypperstepresterne og de ældste at anklage Jesus, og de sagde: Vi har fundet, at han forfører folket og forbyder at give keiseren skat, og han siger om sig selv, at han er Kristus, en konge.

Jesus, som skal verden dømme,

Til Pilati domhus maa

Under jøde-baand og tømme

Fuld af spot og skjændsel gaa.

For en hedning, som ei ved

Om Guds lov og hellighed,

Maa han lade sig anklage,

Ja mod vold og uret tage. (325. 1.)

Fader vor. Velsignelsen.

Lørdag efter 2den søndag i faste. ' Pilatus forhører Jesus, men finder ham uskyldig. (joh. 18. 33—38.)

Herre Jesus, du som er kongernes konge og herrernes herre, dig vil jeg tjene og elske; du vil hjælpe mig til at være din i livet og i døden! Amen.

Da gik Pilatus ind i domhuset igjen, kaldte Jesus for sig og sagde til ham: Er du jødernes konge?— 26 —

Jesus svarte ham: Siger du dette af dig selv, eller har andre sagt det til dig om mig?

Pilatus sagde: Er jeg en jøde? Dit folk og ypperstepresterne har overgivet dig til mig; hvad har du gjort?

Jesus svarte: Mit rige er ikke af denne verden ; var mit rige af denne verden, da havde mine tjenere stridt for, at jeg ikke var bleven overgivet til jøderne; men nu er mit rige ikke af den.

Da sagde Pilatus til ham: Saa er du dog en konge?

Og Jesus svarte: Du siger det; jeg er en konge. Dertil er jeg født, og dertil er jeg kommen til verden, at jeg skal vidne om sandheden. Hver den, som er af sandheden, hører min røst.

Pilatus sagde: Ja, hvad er sandhed? Og da han havde sagt det, gik han ud til jøderne igjen og sagde: Jeg finder ingen skyld hos ham.

Om sit rige og sin krone

jesus da et spørgsmaal faar,

Men han svarer, at hans trone

Udaf evighed bestaar.

Sandhed, som er saa forhadt

Og for verdens vold udsat,

Den vil han dog rent udsige,

Trods al Satans vold og rige. (325. 5.)

Fader vor.

Velsignelsen.— 27 —

3dje søndag i faste.

Evang.: Luk. 11. 14—28: Jesus drev en djævel ud

(ældre tekst.) Joh. 8. 31—44: Ny tekst, første række. Luk. 4. 31—37: — anden „

Herre Jesus Krist Min Frelser du est, Til dig haaber jeg alene; Jeg tror paa dig Forlad ikke mig Saa elendelig,

Mig trøster dit ord det rene.

Nu vil jeg være,

0 Jesu kjære,

Hvor du mig helst vil have, Jeg lukker dig ind

1 mit hjerte og sind, O Herre min

Med al din naade og gave.

(80. 3.)— 28 —

Mandag efter 3dje søndag i faste.

Jesus sendes til Herodes.

(Luk. 23. 5—12.)

Du hellige Herre Jesus, vi takker dig. Du var taalmodig og sagtmodig; lær mig at vandre i dit fodspor, saa jeg agter din forsmædelse for større rigdom end al verdens ære! Amen.

Da ypperstepresten og de ældste anklagede Jesus haardt, svarte han intet.

Pilatus sagde til ham: Svarer du slet intet? Hører du ikke, hvor meget de vidner mod dig?

Men Jesus svarte fremdeles intet, saa at Pilatus forundrede sig meget.

Men de holdt ved og sagde: Han opvigler folket, idet han lærer over hele Judæa, lige fra Galilæa, hvor han hegyndte, og hertil.

Da Pilatus hørte om Galilæa, spurgte han, om dette menneske var en galilæer. Og da han fik vide, at han hørte under Herodes, sendte han Jesus til ham — han var ogsaa i Jerusalem i de dage.

Da Herodes saa Jesus, blev han meget glad, ti han havde længe gjerne villet se ham; han havde hørt meget om ham og haabede, at han skulde faa se et tegn af ham. Og han spurgte Jesus ud paa mange maader, men Jesus svarte ham ikke, skjønt ypperstepresterne og de skriftlærde stod der og anklagede ham meget.— 29 —

Men ogsaa Herodes og hans krigsfolk haanede og spottede Jesus, og de kastede et skinnende klædebon over ham og sendte ham tilbage til Pilatus igjen.

Den dag blev Herodes og Pilatus venner; de havde før været uvenner.

Løgn og last og alle lyder, Som om nogen siges kan, Ud af deres munde flyder Paa den rene Gud og mand: At han folk afvender plat, Keiseren at give skat, Og sig selv en konge kalder, Saa alt land i ufred falder.

(325. 4.)

Fader vor. Velsignelsen.

Tirsdag efter 3dje søndag i faste.

Pilatus erklærer, atjesus er uskyldig.

(Luk. 23. 13-16.)

O, naar det gjælder sandheden og at be-kjende dit navn, da hjælp mig, kjære Jesus, at jeg ikke maa være feig og frygtsom for verden, men frimodig bekjende dig, saa vil du bekjende mig for din Fader i himlene! Amen.

Pilatus kaldte sammen ypperstepresterne, øversterne og folket og sagde til dem:

I har ført dette menneske til mig som en, der opvigler folk, og se, jeg har forhørt ham i eders

nærværelse og finder ingen skyld hos dette menneske i det, I anklager ham for. Heller ikke Herodes; ti jeg sendte eder til ham. Der er intet gjort af ham, som fortjener døden. Derfor vil jeg revse ham og lade ham løs.

Selv Pilatus maa bekjende,

Jesus han uskyldig er,

Hvad de end vil forevende,

Og hvad last de paa ham bær;

Deres løgn saa skamløs er,

Kjendelig for en og hver,

At han derfor helst vil tie,

Og Guds egen dom opbie. (325. 6.)

Fader vor. Velsignelsen.

Onsdag efter 3dje søndag i faste.

Jesus eller Barrabas.

(Matt. 27. 15 —22.)

Herre Kristus, du levende Guds søn, hjælp mig til altid at vælge dig i mit liv og agte alt andet for intet at være! Amen.

Til paaskehøitiden pleiede landshøvdingen a give folket en fange løs, den de selv bad om. Paa den tid havde de en merkelig fange, som liedte Barrabas. Han var kastet i fængsel for et oprør, som var sket i staden og for et mord.

Og folket begyndte at raabe og bede ham gjøre med dem, som han altid pleiede.

Da de nu var forsamlet, sagde Pilatus til dem: Hvem vil 1, at jeg skal give eder fri? Barrabas eller Jesus, som kaldes Kristus, jødernes konge? Ti han vidste vel, at yppersteprestene havde overgivet ham af avind.

Men da Pilatus sad paa domstolen sendte hans hustru bud til ham og lod sige: Befat dig ikke noget med denne retfærdige; ti jeg har lidt meget i drømme idag for hans skyld.

Men yppersteprestene og de ældste eggede folket og overtalte dem, at de skulde begjære Barrabas fri, men ombringe Jesus.

Landshøvdingen sagde til dem: Hvem vil I, at jeg skal give eder løs af disse to?

Da raabte de alle og sagde: Ikke denne, men Barrabas!

Men Pilatus sagde: Hvad vil I da, jeg skal gjøre med ham, som I kalder jødernes konge?

Men de raabte alle og sagde: Korsfæst ham, korsfæst ham!

O hvilke dybe sager, Hvor undres ei min sjæl, Man Herren ilde plager Istedetfor hans træl! Den Herre Krist og sande Gud For mig fortabte synder Har dødsstraf standet ud.

(285. 2.)

Fader vor.

Velsignelsen.

Torsdag efter 3dje søndag i faste.

Jesus hudstryges, tornekrones spottes. (Matt. 27. 27—30.)

O, min synd, min synd har saa ilde tilredt dig, kjære Frelser, men giv mig sukke og graad over mine synder og lad det kjendes i mit liv, at jeg takker dig og priser dig for al din kjærlighed. Amen.

Da sagde Pilatus tredje gang til dem: Hvad ondt har da denne gjort? Jeg finder ingen døds-skyld hos ham; derfor vil jeg revse ham og give ham fri.

Men folket trængte paa med stort skrig og be-gjærede, ,at Jesus skulde korsfæstes, og deres og ypperstepresternes skrig fik overhaand.

Da tog Pilatus Jesus og lod ham hudstryge.

Og landshøvdingens stridsmænd førte Jesus ned i gaarden, i domhuset og kaldte sammen den hele rode. Og de klædte ham af og kastede en purpur-kaabe om ham; de flettede en krone af torne, satte den paa hans hoved og gav ham et rør i den høire haand; og de faldt paa knæ for ham og spottede ham; de begyndte at hilse ham og sagde: Hil dig, du jødernes konge!

Og de spyttede paa ham og tog røret og slog ham paa hovedet med det, og de faldt paa knæ og tilbad ham.

Ris og seige piske-remmer flettes nu til Jesu hud, Dermed slaaes led og lemmer Til at blodet strømmer ud, Dernæst de med raab og skrig Hænger paa ham purpurflig, Og udi et kongeklæde Ærens Gud i støvet træde.

O, min Jesus, o jeg finder,

At mit hjerte bløde maa,

Ti samvittigheden minder,

Jeg har dig hudflettet saa,

Og min synd saa stor og slem

Hængte ved hvert ris og rem,

Hvormed du blev slidt og slagen

Og af megen ve betagen. (326. 2. 5.)

Fader vor. Velsignelsen.

Fredag efter 3dje søndag i faste.

Se, hvilket menneske!

(Joh. 19. 4—8.)

Herre Jesus, du tog dommen paa dig, for at jeg skulde blive fri. O, lad det præges ind i mit hjerte, saa jeg aldrig glemmer det, og hengiver mig til dig i inderlig gjenkjærlighed og hellig lydighed! Amen.

Pilatus gik atter ud til jøderne og sagde: Se, jeg fører ham ud til eder, for at I skal vide, at jeg ikke finder nogen skyld hos ham.

Da gik Jesus ud og han bar tornekronen og purpurklædet.— 34 —

Og Pilatus sagde til dem: Se, hvilket menneske!

Men da ypperstepresterne og tjenerne saa ham raabte de og sagde: Korsfæst, korsfæst!

Pilatus siger til dem: Tag I ham og korsfæst ham! ti jeg finder ikke skyld hos ham.

Jøderne svarte: Vi har en lov, og efter denne vor lov er han skyldig til at dø, fordi han har gjort sig selv til Guds søn.

Da Pilatus hørte den tale, frygtede han endnu mere og gik ind i domhuset igjen.

Hvo turde saa bespytte

Det ædle aasyns pragt,

For hvilket sig maa flytte

Med frygt al verdens magt!

Hvo har de blege kinder,

De øines deilighed,

Hvis lige man ei finder,

Saa skammelig tilred? (333. 2.)

Fader vor. Velsignelsen.

Lørdag efter 3dje søndag i faste.

P i 1 a t u s's afmagt.

(Joh. 19.9—12.)

Herre, min dyrebare Frelser, du holdt det ikke for et rov at være Gud lig, men staar for Pilatus som en til korset dødsdømt. O, du almægtige frelsermand, hjælp mig ved din Helligaand til at elske dig og tjene dig mit liv igjennem! Amen.— 35 —

Og Pilatus gik ind i domhuset igjen og sagde til Jesus: Hvor er du fra? Men Jesus gav ham ikke svar.

Da siger Pilatus til ham: Taler du ikke til mig? Ved du ikke, at jeg har magt til at korsfæste dig, og at jeg har magt til at lade dig løs?

Jesus svarte: Du havde aldeles ingen magt over mig, dersom den ikke var given dig ovenfra; derfor har den, som overgav mig til dig, større synd.

Efter dette søgte Pilatus at lade Jesus løs.

Lov og tak og evig ære Ske dig Guds enbaarne søn, Som en tjener vilde være Kommen ud af Davids kjøn! Søde Jesus, lær du mig, At jeg vandrer rettelig, Og i dine fodspor træder, Ja udi din vei mig glæder.

(26.1.)

Fader vor.

Velsignelsen.— 36 —

Midfaste søndag.

Evang.: Joh. 6. 1 — 15: Jesus bespiser 5000

(ældre tekst.) „ 6. 24—36: Ny tekst, første række. „ 6. 52—65: — anden „

Vi kommer her en skare At lytte til Guds ord, Gud, lad os ikke fare Her fastende fra bord! O Jesus, livsens brød, Mæt alle hungrig sjæle Som gjerne ville dvæle Hos dig i ørkens nød!

Vi maatte jo vansmægte Paa veien, som vi gaa, Om du os vilde negte Dit naades ord at faa. Dit rige, Herre, først! O, lad os mindes dette, Da vil du os nok mætte, Og stille trang og tørst.— 37 —

Mandag efter midfaste søndag.

Jesus dømmes til at korsfæstes.

(Joh. 19. 12—16.)

Barmhjertige, naadige Gud, giv os, at vi altid vaager og beder, saa Satan aldrig faar os til at vælge verden istedenfor Kristus! Amen.

Men jøderne raabte og sagde: Dersom du giver denne fri, er du ikke keiserens ven. Hver den, som gjør sig selv til konge, sætter sig op mod keiseren.

Da Pilatus hørte denne tale, førte han Jesus ud og satte sig paa domstolen paa det sted, som kaldes „Stenlagt", men paa hebraisk „Gabbata". Og det var beredelsens dag i paasken, henved den sjette time.

Og Pilatus siger til jøderne; Se, eders konge!

Men de raabte: Bort, bort med ham! Korsfæst ham!

Pilatus sagde til dem: Skal jeg da korsfæste eders konge?

Ypperstepresterne svarte: Vi har ingen konge uden keiseren.

Men da Pilatus saa, at han ikke udrettede noget, men at larmen blev større, tog han vand og tvættede hænderne i folkets paasyn og sagde: Jeg er uskyldig i denne retfærdiges blod; se I dertil!

Og alt folket svarte og sagde: Hans blod komme over os og over vore børn.— 38 —

Da gav Pilatus dem Barrabas fri, men Jesus overgav han for at korsfæstes.

Straks Pilatus sine hænder Tvætter udi hyklervand, Og sin uskyld forevender, Mener, han er ren og gran; Nei, den dom paa Jesu blod Toes ei bort i nogen flod, Hænderne maa tvættet være, Smitten skal dog hjertet bære.

(327. 3.)

Fader vor. Velsignelsen.

Tirsdag efter midfaste søndag.

Jesus føres bort.

(Luk. 23. 26—31.)

Kjære Herre Jesus, du gik den tunge vei til korset. Giv mig naade til at følge dig efter paa korsvandringen hernede i tro og kjærlighed! Amen.

Da stridsmændene havde spottet Jesus, tog de purpurkaaben af ham og gav ham hans egne klær, og de førte ham bort for at korsfæste ham. Og Jesus bar selv sit kors.

m Men idet de gik ud, traf de en forbigaaende, som kom fra marken, Simon fra Cyrene, og de lagde korset paa ham og tvang ham til at bære det efter Jesus.

En stor mængde fulgte med og mange kvinder klagede og græd over ham.— 39

Men Jesus vendte sig om til dem og sagde: Jerusalems døtre! græd ikke over mig, men græd over eder selv og

over eders børn; ti se, de dage kommer, da man skal sige: Salig er de ufrugtsommelige og de liv, som ikke fødte, og de bryster, som ikke gav die. Da skal de begynde at sige til bjergene: Fald over os! og til høiene: Skjul os! Ti gjør man dette med det grønne træ, hvad vilda ske med det tørre?

Kommer I, som vil ledsage Jesus til sit rettersted, Hvo der vil hans kors paatage, Kommer, hvo der kjendes ved Kjærligheden, den som her Beder, bløder, korset bær, Kjærligheden, himmelgløden, Som er stærkere end døden!

(328. 1.)

Fader vor. Velsignelsen.

Onsdag efter midfaste søndag.

Jesus korsfæstesog beder for sine fiender. (Luk. 23. 32—34.)

Herre, min Gud, aabne mine øine og mit hjerte, saa jeg ser min Frelsers nagler og saar, og at alt dette skede for min skyld, til min evige frelse! Amen.

Der blev ogsaa to misdædere ført bort med Jesus for at henrettes.— 40 —

Og de førte Jesus til det sted, som kaldtes Golgata, hvilket navn betyder „hovedpandested". Der gav de ham eddike at drikke, blandet med galde; men da han smagte det, vilde han ikke drikke det.

Saa korsfæstede de Jesus og de to røvere, en paa den høire og en paa den venstre side, og Jesus midt imellem dem. Og skriften blev fuldkommet som siger: Han er regnet blandt overtrædere.

Og Jesus sagde: Fader, forlad dem! ti de ved ikke hvad de gjør.

O, lad aldrig nogensinde Korsets træ mig gaa af minde, Som dig, frelsens fyrste, bar! Men lad kors og død og smerte Tale, raabe i mit hjerte, Hvad min frelse kostet har!

Hjælp, at jeg min synd begræder Og mig altid varsom glæder Ved min fred og salighed! Kjøbt jeg blev, dit navn ske ære! Dyrekjøbt! ak lad det være Varsel for mig ved hvert fjed!

(332. 6. 7.)

Fader vor.

Velsignelsen.Torsdag efter midfaste søndag.

Overskriften overkorset.

(Joh. 19. 19—22.)

Herre Jesus, du er kongernes konge! O lad det raabes ud fra korset ind i hjerterne og over den hele jord, saa alle knæ maa bøie sig for dig i tilbedelsens tak! Amen.

Pilatus havde skrevet en overskrift med beskyldningen mod Jesus og sat den paa korset, og der stod skrevet: Jesus af Nasaret, jødernes konge.

Denne overskrift læste mange af jøderne, ti det sted, hvor Jesus blev korsfæstet, var nær staden, og den var skreven paa hebraisk, græsk og latin.

Da sagde jødernes yppersteprester til Pilatus: Skriv ikke: Jødernes konge; men at han sagde: Jeg er jødernes konge.

Men Pilatus svarte: Hvad jeg skrev, det skrev

jeg.

Skriv dig, Jesus, paa mit hjerte, O min konge og min Gud! At ei vellyst eller smerte Dig formaar at slette ud. Denne indskrift paa mig sæt: Jesus ud af Nasaret, Den korsfæstede min ære Og min salighed skal være! Amen.

(330. 2.)

Fader vor.

Velsignelsen.Torsdag efter midfaste søndag.

Stridsmændene deler Jesu klær mellem sig (joh. 19. 23-24.)

Tak, dyrebare Jesus, fordi du lod dig afklæde, forat vi skulde faa din retfærdigheds kjortel. O, hjælp os til den sande tro, saa vi kan staa iklædte, ikke nøgne hin dag! Amen.

Da stridsmændene havde korsfæstet Jesus, tog de hans klær og gjorde fire parter, en part for hver stridsmand; men kjortelen var usyet, vævet fra øverst helt igjennem.

Og de sagde til hverandre: Lad os ikke sønderrive den, men kaste lod om den, hvem der skal have den! — for at skriften skulde fuldkommes, som siger:

De skiftede mine klær mellem sig og kastede lod om min kjortel.

Dette gjorde stridsmændene, og de sad der og

tog vare paa ham.

Staar dog stille, agter nøie Alle I, som gaar omkring, Merker dog, om noget øie I den hele verdens ring Haver skuet slig en mand, Fuld af Herrens vredes brand, Der han hang og bar vor pine, Saaregjort for synder mine!

(329. 6.)

Fader vor. Velsignelsen.— 43 —

Lørdag efter midfaste søndag.

Jesus og Maria.

(Joh. 19. 25—27.)

O, din kjærlighed, milde Jesus, lad den vække mig til en inderlig gjenkjærlighed, saa jeg øver kjærlighedens gjerning her paa jord! Amen.

Ved Jesu kors stod hans mor og hans mors søster, Maria, Kleofas's hustru, og Maria Magdalena.

Da Jesus saa sin mor og den discipel, han elskede, staa der, siger han til sin mor: Kvinde! se, der er din søn! Derpaa siger han til discipelen: Se! det er din moder!

Og fra den stund tog discipelen hende hjem til sig.

Naar jeg, o Jesus, og skal staa Forladt, forhadt, med korset paa, Ja, venneløs blandt rov og ran, Send et Guds barn, som ta'r mig an!

(331. 7.)

Fader vor.

Velsignelsen.— 44 —

Maria bebudelses dag.

(5te søndag i faste.)

Evang.: Luk. 1. 26—38: Engelen Gabriel sendes ud (ældre tekst). „ 1. 39—45: Ny tekst, første række. „ 1. 46—55: — anden „

Nu kommer bud fra englekor

At Gud han vil nedstige,

Guds søn, som i det høie bor,

Og eier ærens rige,

Vil nu vort kjød sig tage paa,

Og manddom faa,

Det nyt er uden lige.

O søde Jesus, lad din Aand Mig kraftig overskygge, Bered mit hjerte ved din haand At du deri kan bygge, At jeg kan ogsaa aandelig Undfange dig, Og aldrig fra dig rygge.

(294. 1. 6.)

Mandag efter Maria bebudelse.

(Matt. 27. 39-44.)

Tak, evig tak, fordi du, Guds lam, taal-modig bar forhaanelsen og spotten for mig! Amen.

Men de, som gik forbi korset, spottede ham og rystede paa sine hoveder og sagde:

Tvi dig, du som nedbryder templet og bygger det op i tre dage, frels dig nu selv! Er du Guds S£n, da stig ned af korset!

Ligesaa spottede ogsaa ypperstepresterne ham sig imellem tilligemed de skriftkloge og ældste, og de sagde:

Han har frelst andre, sig selv kan han ikke frelse! Er han Kristus, Israels konge, den Guds udvalgte, da stige han nu ned af korset, for at vi kan se og tro! Han forlod sig paa Gud, han fri ham nu, om han har behag i ham; ti han har sagt: Jeg er Guds søn.

Paa samme maade haanede ogsaa de røvere ham, som var korsfæstet med ham.

Ogsaa stridsmændene spottede ham. De traadte hen til korset, rakte ham eddike og sagde.

Dersom du er jødernes konge, da frels dig selv!

O hoved høit forhaanet Med blodig saar og ve! O hoved, tornekronet Til smerte, spot og spe!

4

O hoved, som har været Tilbedet idelig, Men nu saa høit vanæret, Vær hilset hjertelig!

(333. 1.)

Fader vor. Velsignelsen.

Tirsdag efter Maria bebudelse.

Jesus og den bodfærdige røver.

(Luk. 33. 39-43.)

Tak,'Frelser, for dit ord til røveren; uk, fordi du drager op af syndedybet; tak, fordi du aabner os Paradis! O, ræk mig arme synder din sterke frelserhaand og send mig dit trøsteord i liv og død! Amen.

En af deto røvere, som var korsfæstet, spottede Jesus og sagde: Er du Kristus, da frels dig selv og os.

Men den anden røver svarte, irettesatte ham og sagde: Frygter du heller ikke nu for Gud, da du dog nu er under den samme dom? Og vi vel med rette; ti vi faar det, vore gjerninger har forskyldt, men denne gjorde intet uskikkelig.

Og han sagde til Jesus: Herre, kom mig i hu, naar du kommer i dit rige!

Jesus sagde til ham :

Sandelig siger jeg dig: Idag skal du være med mig i Paradis!

Den røver, som sin synd fortrød O, trøsted sig i Kristi død, For bannem brød han dødens ris Og ham tilsagde Paradis.

Lad mig og i min sidste stund Faa trøst af Jesu aand og mund, O, lad mig daglig bedre mig Og faa en lod i himmerig! Amen.

(331. 8. 9.)

Fader vor. Velsignelsen.

Onsdag efter Maria bebudelse.

Min Gud, min Gud! hvorfor har du forladt mig? (Matt. 27. 45—47.)

Herre Jesus, tak, fordi du har kjendt gudforladthedens helvedskval for mig, saa jeg kan faa holde fast paa dig, selv i dødsskyggens dal. Amen.

Det var ved den sjette time, og der blev et mørke over den hele jord indtil den niende time. Solen blev formørket.

Men ved den niende time raabte Jesus med høi røst og sagde:

Eli! Eli! Lama sabachtani? Det er: Min Gud! Min Gud! Hvorfor har du forladt mig?

Da nogle af dem som stod der, hørte det, sagde de: Han kalder paa Elias!

Naglet til et kors paa jorden Hænger under vredens torden Himlens herre og Guds søn; Selv den evig gode Fader Ham i kvalerne forlader, Hører tiende hans bøn!

(332. J.)

Fader vor. Velsignelsen.

Torsdag efter Maria bebudelse.

Det er fuldbragt.

(Joh. 19. 28-30.)

Herre Jesus, du som har fuldbragt forsoningens hellige offer, hjælp mig til at begynde og til dit navns pris og ære at fuldende troens løb! Amen.

Derefter, da Jesus vidste at alt nu var fuldbragt, sagde han, forat skriften skulde fuldkommes:

Jeg tørster!

Der stod et kar, fuldt af eddike. Straks løb en af stridsmændene hen og tog en svamp, fyldte den med eddike og satte den paa en isopstængel og holdt den op til hans mund. De andre sagde: Holdt! lad os se, om Elias kommer for at tage ham ned.

Da Jesus havde taget eddiken, sagde han:

Det er fuldbragt!

Og Jesus raabte med høi røst og sagde:

Fader! I dine hænder overgiver jeg min aand!

Og da han havde sagt det, bøiede han sit hoved og opgav aanden.

Guds vredes ild den tæred op Al saften af hans usle krop. Mig tørster! sagde han, og fik Af eddike saa sur en drik.

Han tog og sagde: Det er alt Fuldkommet, som er om mig talt. Hvad vidne skriften om mig bær, Til prik og punkt fuldkommet er.

(331. 12. 13.) Fader vor. Velsignelsen.

Fredag efter Maria bebudelse.

Vidner ved jesu død.

(Matt. 27. 51—56.)

Himmel og jord har maattet bekræfte din forsoningsdød, min Herre og min Frelser. Kan da nogen tvile paa din dybe kjærlighed? O, maatte din hellige død sønderknuse de haarde hjerter, saa din kjærligheds ild kunde smelte dem! Amen.

Og se, forhænget i templet splittedes i to stykker, fra det överste indtil det nederste, og jorden skalv, og klipperne revnede, og gravene aabnedes, og mange af de hensovede helliges legemer opstod, og de gik ud af gravene efter hans opstandelse og kom ind i den hellige stad og aabenbaredes for mange.

Men da høvedsmanden, som stod der lige over for Jesus, og de som var med ham og holdt vagt,

hørte at Jesus opgav aanden med saadant raab, og da de saa jordskjælvet og hvad der skede, frygtede de saare, og de priste Gud og sagde:

Sandelig, denne var et retfærdig menneske og Guds søn!

Og da alle de folk, som var kommen sammen til dette syn, saa de ting som skede, slog de sig for sit bryst, og de vendte tilbage.

Men alle hans kjendinger stod langt borte. Der var ogsaa mange kvinder, som havde fulgt Jesus fra Galilæa og tjent ham; blandt dem var Maria Magdalena og Maria, mor til Jakob og Josef, og Salome og mange andre kvinder, som var gaaet op til Jerusalem.

Sortnet var den gyldne sol,

Da min Frelser rolig

Gud i vold sin aand befol

Som en søn fortrolig.

Saa skal jeg i Jesu navn,

Hvad end før jeg frister,

Sjælen lægge Gud i favn,

Naar mit øie brister. (341. 1.)

Fader vor. Velsignelsen.

Lørdag efter Maria bebudelse.

Jesu side gjennembores.

(Joh. 19. 31-37.)

Hjælp mig til flittig at staa ved dit kors og se dig, smerternes mand, saa at det kan lyde ind i mit hjerte: Se, dette har jeg gjort for dig, hvad har du gjort for mig? Amen.

For at ikke legemerne skulde hænge paa korset sabbaten over, ti det var beredelsens dag, og denne sabbatsdag var stor, bad jøderne Pilatus om at lade benene knuses paa de korsfæstede og at lade dem tage ned.

Da kom stridsmændene og knuste benene paa den første og den anden, som var korsfæstet med ham.

Da de kom til Jesus og saa, at han allerede var død, knuste de ikke hans ben, men en af stridsmændene ståk ham i siden med et spyd og straks kom der blod og vand ud.

Og den, som har set det, har vidnet det, og hans vidnesbyrd er sandt, og han ved, at han siger sandt, for at 1 skal tro.

Dette skede, for at skriften skulde fuldkommes: Intet ben skal sønderbrydes paa ham. Og atter paa et andet sted

siger skriften: De skal se hen til ham, som de har gjennemstunget.

O, for troende hvor yndig Er vor Jesu dyre død! O, hvor liflig, kraftig, fyndig, Naar man er i sjælenød Og da fuld forløsning faar Ved vor Jesu blod og saar! Det er ret et himmerige, Som har aldrig havt sin lige!

(338. 7.)

Fader vor.

Velsignelsen.— 52 —

Palmesøndag.

Evang.: Matt. 21. 1—9: Indtog i Jerusalem (ældre tekst). Joh. 12. 1—16: Ny tekst, førsterække. „ 12. 20—33: — anden „

O Jesu, gid jeg kunde, Som jeg saa gjerne vil, Dig ære nogenlunde, O hjælp mig selv dertil!

Jeg gjerne mine klæder For dig vil lægge ned, Jeg med i flokken træder, Som er med tak bered.

Jeg bær og mine palmer For ærens konge frem, Jeg synger mine salmer, O Jesus, hør dog dem.— 53 —

Mandag efter palmesøndag.

Josef af Arimatæa og Nikodemus.

(Mark. 15. 42—45.)

Du er den skjønneste blandt menneskens børn, korsfæstede Frelser. Hjælp mig til at ære dig og takke dig i mit liv med alt, hvad jeg er og har, og bekjende mig som din discipel I Amen.

Der det nu var blevet aften, det var beredel-sens dag, som er en forsabbat, kom en rig mand fra Arimatæa ved navn Josef. Han var raadsherre, en hæderlig og retfærdig mand, og havde ikke givet sit samtykke til de andres raad og gjerning. Han ventede selv Guds rige og var en discipel af Jesus, men lønlig af frygt for jøderne.

Han dristede sig til at gaa ind til Pilatus og bad, om han maatte tage Jesu legeme ned.

Pilatus undrede sig over, at Jesus alt skulde være død, og han kaldte høvedsmanden til sig og spurgte ham, om Jesus længe havde været død. Og da han fik det at vide af høvedsmanden, skjænkede han Josef Jesu legeme.

Da kom Josef for at tage Jesu legeme ned. Men ogsaa Nikodemus kom, han som tidligere var kommen til Jesus om natten, og han havde med sig myrra og salve, blandet sammen, henved hundrede pund.

O, du rene, stille, hulde, For mig døde offerlam! Du betalte her tilfulde Al min brøde, last og skam,— 54 —

Saa jeg vover paa dit hjertes Trygge anker liv og død, Og forvinder ved din smertes Søde tanker al min nød.

(340. 2.)

Fader vor. Velsignelsen.

Tirsdag efter palmesøndag.

Jesus begraves.

(Matt. 27. 59—61.)

Herre Jesus, vi takker dig, fordi du har spredt lys over vore mørke grave. Døden er ikke død længer for dem, som dør med dig her i livet. O tak og pris tusindfold derfor! Amen.

Josef og Nikodemus tog Jesu legeme ned og svøbte det i et fint linklæde med vellugtende urter, som det er jødernes skik at berede til jordefærd.

Men der var nær ved det sted, hvor Jesus blev korsfæstet, en have, og i haven en ny grav, som Josef eiede. Graven var huggen ind i en klippe, og endnu var ingen lagt der.

Der lagde de Jesus, for jødernes beredelses dags skyld, og fordi sabbaten var for haanden, ti graven var nær ved. De væltede en stor sten for døren til graven og gik bort.

Men Maria Magdalena og Maria, Josefs moder, sad tvers over for graven tilligemed de andre kvinder, som var kommen med Jesus fra Galilæa. De fulgte efter og saa, hvor de lagde hans legeme.

Og de vendte tilbage til byen og beredte vellugtende urter og salver; men sabbaten over holdt de sig stille efter loven.

Jeg ved mig en søvn i Jesu navn, Den kvæger de trætte lemmer, Der redes en seng i jordens favn, Saa moderlig hun mig gjemmer, Min sjæl er hos Gud i himmerig Og sorgerne sine glemmer.

0 Jesus, træd du min dødsseng til Ræk haanden med miskund over, Og sig: Denne dreng, den pigelil, Hun er ikke død, men sover!

Og slip mig ei før, at op jeg staar,

1 levendes land dig lover!

(570. 1. 7.)

Fader vor. Velsignelsen.

Onsdag efter palmesøndag.

Vagten ved graven.

(Matt. 27. 62-66.)

Herre Jesus, lær mig ved din Helligaands naade at følge dig paa smertesveien til Golgata, saa jeg engang kan følge dig ind i opstandelsens herlige morgen! Amen.

Den følgende dag, som er efter beredelsens dag, samlede ypperstepresterne og farisæerne sig og gik til Pilatus og sagde:

Herre! Vi kommer ihu, at denne forfører sagde, da han endnu levede: Om tre dage staar

jeg op. Befal derfor, at man tager nøie vare paa graven indtil den tredje dag, for at ikke hans disciple skal komme om natten og stjæle ham og sige til folket: Han er opreist fra de døde; — og den sidste forførelse bliver værre end den første.

Men Pilatus sagde til dem: Der har I vagt; gaa hen, tag vare paa graven, som I bedst ved.

Og de gik bort, tog nøie vare paa graven ved vagten og de forseglede stenen.

Nu jeg takker af mit hjerte, Jesus, for din angst og nød, For hvert saar, hver spot og smerte, For din jammerfulde død! For de mange suk og klager, For de tusendfolde plager, For din skjelv og for din sved, Tak ske dig i evighed.

(339. 8.)

Fader vor. Velsignelsen.